

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v izdajah za leto
1904
za leto 1904
za leto 1904
za leto 1904

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v izdajah za leto
1904
za leto 1904
za leto 1904
za leto 1904

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v izdajah za leto
1904
za leto 1904
za leto 1904
za leto 1904

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v izdajah za leto
1904
za leto 1904
za leto 1904
za leto 1904

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v izdajah za leto
1904
za leto 1904
za leto 1904
za leto 1904

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v izdajah za leto
1904
za leto 1904
za leto 1904
za leto 1904

Priloga k listu
za leto 1904
v Mariboru
v izdajah za leto
1904
za leto 1904
za leto 1904
za leto 1904

Štev. 46.

V Mariboru, dne 17. novembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Narodno šolstvo v ptujskem okraju.

Iz ptujskega okraja, dne 13. nov.

Danes so prišli v Ptuj spodnještajerski nemški poslanci na posvetovanje. O čem so se posvetovali, seveda ne vemo. A da niso storili sklepov, ki bi naj prinesli hasen slovenskemu ljudstvu, o tem smo vsi prepričani. Saj je vse njihovo delovanje naperjeno na to, kako zatreti slovensko narodnost na lepem Štajerju in položiti naše krasne kraje v roke nenasiljivih Nemcev.

Nemci se pridno posvetujejo o bodočem svojem delovanju, mi Slovenci pa — vsaj po mojem nemerodajnem mnenju — mnogo premalo. Na srcu mi je posebno bodočnost našega narodnega šolstva v ptujskem okraju. Se vedno slišim besede, ki jih je izgovoril ob zmagi Nemcev v okrajnem zastopu pek in župan Ornik, da kmalu tudi za šolstvo napoči nova doba. Mislil je s tem na čas, ko bodo prišli Nemci tudi v okrajni šolski svet ter začeli vihteti svoj nemški bič nad našim narodnim učiteljstvom in šolstvom.

Nemci bodo delovali na to, da nam raznarodijo učiteljstvo in nam ponemčijo šolstvo. Značajni in narodni učitelji se bodo preganjali, slovenski jezik se bo iztiraval, kakor tujec iz naših šol. Ugonobitev našega ljudstva, to bodo hoteli in dosegli Nemci, ako se pravočasno ne postavimo po robu ter ne branimo svojih pravic.

Okrajni šolski svet bo prišel Nemcem v roke, v tem se ne da nič več spremeniti. A

okrajni šolski svet ne bo mogel izgnati vsaj materinega jezika iz naših šol in nam vsiliti tuje jezike, ako bodo storili le krajni šolski sveti svojo dolžnost. Za to pa moramo skrbeti, da bo večina v krajnih šolskih svetih vedno vestna in narodnozavedna.

Najboljše bi bilo po mojem mnenju, da bi se ustanovil v Ptuj nekak naroden odbor, kateremu bi naj bila skrb za krajne šolske svete izročena. Pazil bi, kdaj je v tem ali onem kraju volitev za krajni šolski svet, skrbel za potrebno agitacijo pred volitvijo ter dajal krajnim šolskim svetom vsa potrebna pojasnila! Upamo, da bo vaš list kmalu prinesel vest o ustanovitvi takega, gotovo neizmerno potrebnega odbora!

Obstrukcija jim ne diši.

Nemci se ne morejo pomiriti zaradi obstrukcije slovenskih poslancev, kajti sedaj so nemški poslanci razkrinkani pred vsemi ljudmi, ki kaj mislijo. To dobro vedo tudi nemskutarji, a svoje slepe ovne hočejo še vendar premotiti. Pravijo jim, slovenska obstrukcija je kriva, da se za Slovenski Štajer ni nič storilo. Toda ravno narobe je prav, ker se za Slovenski Štajer nič ni zgodilo, zato se je začela obstrukcija.

Obstrukcija slovenskih poslancev se je začela dne 4. novembra. Deželni zbor pa je zboroval že od 26. septem. Zakaj pa Nemci v času od 26. septem. do 4. novem. niso nič storili? Zato, ker ne marajo Slovenskega Štajerja.

Poslanec Robič je dne 9. t. m. izjavil v imenu vseh slovenskih poslancev, da slovenski poslanci ne bodo več obstruirali, če se razpravlja o gospodarskih predlogih. In res! Dne 9. t. m. je bilo posvetovanje o novem lovskem zakonu, in slovenski poslanci niso obstruirali.

Dne 4. novembra se je začela slovenska obstrukcija, dne 10. novem. pa so poslance že poslali domov. Nemci prej v teku več ko enega meseca niso nič storili za kmeta in delavca, samo sedaj kričijo, da bi se od 4. do 10. nov. vse zgodilo. Ali še veste, kako je Stiger molčal? Ali veste, da Ornik za Slovence nič ni storil? Ali ne veste, da Stallner ni menda dvakrat govoril v deželnem zboru za svoje volilce? Imeli so čas od 26. sept. do 4. nov., a niso nič storili. Sedaj ko je trajala od 4. do 10. nov. slovenska obstrukcija, sedaj pravijo, da bi vse storili. Poznamo se, strici! Sedaj vam prede, zato se izgovarjate. Ako bi pa Slovenci ne obstruirali, bi pa rekli, bomo že pozneje kaj storili. Izgovor imate vedno pripravljen, toda poznamo se!

Zakaj so slovenski poslanci začeli z obstrukcijo? Ker nemški poslanci niso nič dovolili za Spodnji Štajer in so začeli dne 4. nov. posvetovanje o proračunu. Slovenci niso pripustili sklepanja o proračunu, ampak so zahtevali posvetovanje o gospodarskih predlogih. Slovenska obstrukcija je torej le pokazala jasno in neoporekljivo, kdo je kriv, da se za Slovenski Štajer nič ne zgodi.

Nemški poslanci so krivi, da se ne regularajo reke in potoki na Sloven. Štajerju. Nemški poslanci so krivi, da za prenov-

Listek.

Po potu molitve in spoznanja.

(Pripoved. — Iz hrvaškega prevel I. V. Starogorski.)

(Dalje.)

»O ne, ne, ni to človek... ampak naš hišni pes, naš zvesti Šarko«, odvrne ona. Ko sva se ločila, sem zapazila, da dirja on proti meni. Ko sem padla v vodo, sem čutila, da me nekdo vleče. Šarko se je zalotel za mano in me vlekel k obali. Moj krik, ko sem padla v vodo, je slišal nek delavec. On me je potem izvlekel iz vode, ker pes ni imel te moči. Nato me odneso onesveščeno domov. Na psa ni nikdo mislil. On, ves utrujen, se utopi in malo prej ga prineso mrtvega domov.«

»Ubogi moj Šarko!« reče Milovič, ko je žena izvršila svojo povest. »Vendar hvala srečni usodi, ki te mi je rešila, dočim sem te štel že med mrtve.«

»Reci raje: Hvala predragemu Bogu, ki je vse tako čudovito naredil!« reče mu gospa in ga milo pogleda. »Čuj, tisti trenutek, ko sem mislila, da mi bije zadnja ura, sem zavpila iz dna srca: Jezus, Marija in Jožef, pomagajte mi, rešite me! In glej! moj klic ni bil brez uspeha. Oh, da bi se ti hotel

uveriti, da me je rešila edino le božja dobrotla!«

Milovič obmolke in gleda zamišljeno v tla. Gospa Lilija ga prime za roko, gledaje ga v lice, da vidi, kak učinek so naredile njene besede. Zdelo se ji je, da so se mu oči zalile s solzami. Pokaže mu sliko svete Družine in mu reče:

»Poglej, Vladko, ona sv. Družina je bedela nad našo hišo, da ni mati prerano umrla. Sedaj čaka, da se oče spreobrne in postane zopet veren. Mar ni res?«

»Ne muči se z mnogim govorjenjem, draga Lilija«, odvrne tovarnar, »to utegne tvojemu zdravju škodovati. Treba, da pogledam v tovarno in te za nekaj časa ostavim.«

Žena pogleda žalostno za njim. Zapustilo jo je upanje, da bi njene besede delovale na moža in žalostno povesi glavo. Ali za hip upre svoje oči v sliko sv. Družine in zaupno moli: »Nikdar ni prepozno, dokler bedi nad nama Jezus, Marija in Jožef! Zato ne neham nikdar klicati k vam: Ganite srce mojega moža, da bo zopet veren in vam izkazoval čast!«

Milovič je med tem pozval oskrbnika svoje tovarne, da poižve, kako je nastal požar. Oskrbnikove vesti so bile v resnici žalostne, ali Milovič ne obupa. Pripravljen je bil, da se bori s silo zoper svojo nesrečo in zaupno

je gledal v bodočnost. Saj mu je njegovo vse, mila soproga, rešena.

III.

Huda nesreča, žalost in skrb je obiskala ta dan hišo Milovičevo in ni se dala več odpraviti. Gospa je jela bolehati radi strahu in prehlajenja. In njeno zdravje je bilo zelo slabo. Morala je leči v postelj. Stari domači zdravnik se je trudil, da najde zdravila njeni bolezn.

Zraven skrbi za zdravje svoje žene je tlačila Miloviča še druga skrb, namreč, da obdrži svojo tovarno. Na njegovo veliko žalost ni mogel popraviti tega, kar mu je uničil ogenj. Naročniki so pretili s tožbami, kar bi gotovo uničilo dober glas njegove hiše. Milovič ni imel miru. Po dnevu je bil neprestano v pisarni, se mučil, računal in dopisoval, a zvečer je stal zraven bolne žene. Njeni potrpežljivosti se ni mogel načuditi.

Nekega večera, ko se je vrnil iz tovarne domov k bolni ženi, vidi, kako ona sklepa roke štiriletnemu Milanu in moli z njim večerno molitev.

»Draga Lilija, ne muči se toliko«, ji reče, »vse to ti škoduje!«

»Ali je resnica?« mu odgovori ona in se nasmehne. Ko pa on znova potrdi, mu reče: »Mogoče, da mi škoduje, ali tega ne